

Nr 154.

Uppläst och godkänd hos Första kammaren den 2 juni 1910.

— — — — Andra kammaren den 2 juni 1910.

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under andra, tredje, fjärde, femte, sjätte, sjunde, åttonde och nionde hufvudtitlarna gjorda framställningar om provisorisk lönereglering för befattningshafvande i statsdepartement samt vissa centrala ämbetsverk.

(Statsutskottets utlåtande nr 10 och memorial nr 23 samt jordbruksutskottets utlåtande nr 42.)

Till Konungen.

1:o).

I den af Eders Kungl. Maj:t till Riksdagen den 15 januari innevarande år aflåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till provisorisk lönereglering för befattningshafvande i statsdepartementen, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver justitieärenden den 14 i samma månad angifna grunder och på de af statsrådet och chefen för justitiedeparte-

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 35 Häft. 2

mentet förordade villkor å extra stat för år 1911 anvisa såsom förslagsanslag:

under andra hufvudtiteln (punkt 8) kronor 5,245: —, hvaraf högst 100 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

under tredje hufvudtiteln (punkt 18) kronor 18,850: —, däraf högst 455 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

under fjärde hufvudtiteln (punkt 44) kronor 8,270: —, däraf högst 175 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

under femte hufvudtiteln (punkt 13) kronor 4,115: —, däraf högst 75 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

under sjätte hufvudtiteln (punkt 5) kronor 13,740: —, däraf högst 325 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

under sjunde hufvudtiteln (punkt 8) kronor 7,820: —, däraf högst 175 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

under åttonde hufvudtiteln (punkt 23) kronor 12,645: —, däraf högst 275 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

under nionde hufvudtiteln (punkt 8) kronor 6,810: —, däraf högst 162 kronor 50 öre må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

Under det att, på sätt i statsrådsprotokollet meddelas, löneregleringar i enlighet med den af Riksdagen år 1907 för statskontoret fastställda stat beviljats för åtskilliga centrala ämbetsverk, hafva statsdepartementen och en stor del centrala ämbetsverk kvarstått oreglerade. Utsikt lär ej heller finnas att inom den närmaste tiden åstadkomma slutlig reglering af dem. Särskildt är detta förhållandet med statsdepartementen och kommerskollegium, enär löneregleringen för dessa sammanhänger med pågående utredningar angående, bland annat, inrättande af ett nytt departement för handel och sjöfart, hvilka utredningar icke anses kunna blifva slutförda inom de närmaste åren. En

förändring i departementens organisation förutsätter ändringar i rikets grundlagar, hvilket förhållande ytterligare kommer att fördröja departementens omreglering och den därmed sammanhängande lösningen af löneförhållandena inom kommerskollegium.

Visserligen har Riksdagen till utjämning af skiljaktigheterna i löneförmåner beviljat extra lönetillägg för befattningshafvare i de oregrerade verken, men dels äro för dessa lönetilläggs åtnjutande föreskrifna sådana villkor, att en del ämbetsmän icke komma i åtnjutande af det extra lönetillägget, dels äro lönerna för motsvarande befattningshafvare i de reglerade ämbetsverken, jämväl efter afdrag af afgift till egen pensionering, betydligt högre än den aflöning, som tillkommer tjänstemän och betjante i oregrerade verk, äfven med inberäkning af de extra lönetilläggen.

För lösning af frågan om provisorisk lönereglering har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit en tillfällig fyllnad i nuvarande löner till belopp, som i möjligaste mån motsvara den ökning, som tillkommit tjänstemän och betjante af lika grad i de reglerade centrala ämbetsverken, t. ex. statskontoret.

Den största svårighet, som därvid mött, har varit den, att för sådana befattningshafvare, hvilka icke tillhöra de vanliga lönegraderna, nämligen kanslisekreterarne och registratorerna i statsdepartementen samt några andra tjänstemän, finna jämförliga typer i den för de reglerade ämbetsverken tillämpade normalplanen. Då dessa tjänstemän emellertid å den äldre staten intagit en mellanställning mellan första och andra gradens tjänstemän, har Riksdagen funnit det föreslagna bestämmande af förhöjning af denna tjänstemannagrups löner till ungefärliga medeltalet mellan de förhöjningar, som kommit tjänstemän af första och andra graden i statskontoret till del, vara riktigt. Riksdagen har alltså funnit de i dessa afseenden föreslagna provisoriska aflönings-tilläggen väl afvägda.

Däremot har det icke undgått Riksdagens uppmärksamhet, att registratorerna i åtskilliga departement uppbära icke oväsentliga inkomster af sportler. Dessa beräknas i medeltal uppgå för registratorn i justitiedepartementet till 550 kronor, för registratorn i civildepartementet till 1,250 kronor och för registratorn i ecklesiastikdepartementet till 1,000 kronor, hvaremot desamma för förste arkivarien i utrikesdepartementet och registratorerna i öfriga departement icke öfverstiga 500 kronor.

Då dessa sportelinkomster torde böra anses såsom ersättning för det särskilda besvär och det ökade arbete, som äro en följd af allmän-

hetens betjänande med upplysningar angående i departementen handlagda mål och ärenden, har Riksdagen icke, vid frågan om endast provisorisk lönereglering, velat föreskrifva sportlernas totala indragning. Men på det att icke möjlighet till föregripande af en blifvande definitiv reglering af statsdepartementen må gifvas, har Riksdagen endast på sådant sätt velat bifalla Eders Kungl. Maj:ts framställning om provisorisk lönereglering för registratorerna i statsdepartementen, att det provisoriska aflöningstillägget minskas med det belopp, hvarmed inkomsten af sportler öfverstiger 500 kronor. Lönetillägget skulle sålunda, under förutsättning att de i statsverkspropositionen meddelade uppgifterna angående storleken af dessa sportler kunna läggas till grund för beräkningen, för år 1911 komma att reduceras, för registratorn i justitiedepartementet med 50 kronor, för registratorn i civildepartementet med 750 kronor och för registratorn i ecklesiastikdepartementet med 500 kronor, hvarigenom en minskning med tillhopa 1,300 kronor skulle göras i anslagen till provisorisk lönereglering för statsdepartementen för nämnda år.

Eders Kungl. Maj:ts förslag, att från de reglerade lönerna skall dragas ett belopp, motsvarande befattningshafvandens skyldighet att, därest han vore uppförd på ny stat, bidra till sin pensionering samt att ifrågavarande, pensionsavgiften motsvarande belopp, för åstadkommande af jämna summor bestämmes till närmast högre femtio- eller hundratal, finner Riksdagen vara välbetänkt.

Den nu föreslagna provisoriska löneregleringen är emellertid förknippad med ökad tjänstgöring för dem, som komma i åtnjutande af densamma. I sammanhang med löneregleringens genomförande är nämligen afsedt, att föreskrift skall meddelas om att, i likhet med hvad som gäller i fråga om de reglerade centrala ämbetsverken, den dagliga arbetstiden å tjänsterummet skall omfatta minst sex timmar, en åtgärd, som ju måste anses medföra fördel för det allmänna.

Då Riksdagen icke haft anledning till ytterligare erinran emot hvad Eders Kungl. Maj:t beträffande de allmänna grunderna och villkoren för provisorisk lönereglering för statsdepartementen anfört, har Riksdagen bifallit desamma.

Riksdagen har emellertid här velat uttala den bestämda mening, att de provisoriska löneregleringar, som af Riksdagen medgifvas för statsdepartement och en del centrala ämbetsverk, icke på något sätt förhindra eller eljest i något hänseende föregripa vare sig ifrågakommande omorganisation samt förestående lönereglering vid statsdepartementen

och berörda centrala ämbetsverk eller de förflyttningar och indragningar af tjänster, hvartill blifvande omorganisation eller lönereglering må kunna föranleda.

Härefter går Riksdagen att yttra sig öfver Kungl. Maj:ts under ofvan angifna hufvudtitlar för de särskilda departementen gjorda framställningar angående provisorisk lönereglering för år 1911.

Emot storleken af det för justitiedepartementet begärda anslaget, kronor 5,245, har Riksdagen ej funnit annan anledning till anmärkning än den, som föranledes af Riksdagens ofvan gjorda uttalande, att lönefyllnadsbeloppet till registratorn skall, då hans inkomst af sportler med 50 kronor öfverskjuter 500 kronor, minskas med nämnda öfverskott. Till provisorisk lönereglering för justitiedepartementet skulle alltså komma att erfordras förenämnda belopp minskadt med 50 kronor, eller 5,195 kronor, däraf högst 100 kronor skulle få användas till vikariatsersättning under semester.

Justitiedepartementet.

Emot förslaget till provisorisk lönereglering för sjöförsvarsdepartementet har Riksdagen ej funnit annat att anmärka, än att det provisoriska lönetillägget för den kanslisekreterare, hvilken för verkställande inom departementet af byråchef tillkommande göromål hittills uppburit ett särskildt arvode af 1,000 kronor, synes i enlighet med löneregleringskommitténs förslag böra, hvad beträffar det tillägg, som belöper sig på nämnda arvode, eller 300 kronor, upptagas såsom tjänstgöringspenningar och sålunda i sin helhet fördelas med 700 kronor i lön, 400 kronor i tjänstgöringspenningar och 400 kronor i ortstillägg.

Sjöförsvarsdepartementet.

Uti den föreslagna staten för civildepartementet bör, i enlighet med Riksdagens här ofvan gjorda uttalande, en minskning i det registratorn tillkommande lönefyllnadsbeloppet göras med 750 kronor, eller det belopp, hvarmed registratorns inkomster af sportler beräknas öfverstiga det af utskottet såsom skälig ersättning för ökad arbete ansedda belopp 500 kronor.

Civildepartementet.

Med iakttagande af denna minskning skulle för provisorisk lönereglering af civildepartementet erfordras ett anslag af 12,990 kronor.

Under iakttagande af den minskning, som föranledes af hvad ofvan af Riksdagen anförts beträffande registratorn i ecklesiastikdepartementet tillkommande provisoriskt aflöningstillägg, utgör slutsumman för

Ecklesiastikdepartementet.

genomförande af provisorisk lönereglering för departementet 12,145 kronor.

*Jordbruks-
departementet.*

Enligt uppgift skulle registratorns i jordbruksdepartementet årsinkomst af sportler icke uppgå till 500 kronor. För den händelse emellertid registratorns i sistnämnda departement sportelinkomster under det år, provisoriskt aflöningstillägg afser, skulle öfverstiga 500 kronor, torde för hans vidkommande, i likhet med hvad för registratorerna i öfriga statsdepartement gäller, aflöningstillägget böra minskas med ett belopp, motsvarande skillnaden mellan sportelinkomsten och nämnda summa.

Då de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna villkoren för åtnjutande af provisorisk lönereglering för departementen äro affattade i öfverensstämmelse med de villkor, som af Riksdagen fastställts vid löneregleringar af centrala ämbetsverk, har Riksdagen icke haft något att erinra mot desamma.

På grund af hvad ofvan anförts, har Riksdagen

dels till provisorisk lönereglering för befattningshafvande i statsdepartementen, i enlighet med de här ofvan angifna grunder å extra stat för år 1911 anvisat såsom särskilda förslagsanslag:

under andra hufvudtiteln.....	5,195 kronor,
däraf högst 100 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;	
under tredje hufvudtiteln.....	18,850 kronor,
däraf högst 455 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;	
under fjärde hufvudtiteln	8,270 kronor,
däraf högst 175 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;	
under femte hufvudtiteln.....	4,115 kronor,
däraf högst 75 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;	
under sjätte hufvudtiteln	12,990 kronor,
däraf högst 325 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;	
under sjunde hufvudtiteln	7,820 kronor,
däraf högst 175 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;	

under åttonde hufvudtiteln..... 12,145 kronor,
däraf högst 275 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning
under semester;

under nionde hufvudtiteln..... 6,810 kronor,
däraf högst 162 kronor 50 öre må användas till höjning af vikariats-
ersättning under semester;

dels godkänt följande villkor, utöfver redan gällande lönevillkor,
för åtnjutande af de provisoriska aflöningsstilläggen, nämligen:

att tjänsteman icke må med den befattning, för hvilken löne-
fyllnaden utgår, förena vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot
i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj för-
sedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom
tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af
hvad slag som helst, såframt ej, hvad angår tjänsteman, som af Kungl.
Maj:t utnämnes, Kungl. Maj:t, och hvad angår innehafvare af annan
befattning, vederbörande chef, uppå därom gjord framställning och efter
pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses
inverka hinderligt för tjänstgöringen vid det egna verket, finner upp-
draget eller befattningen kunna få tillsvidare mottagas och bibe-
hållas;

att, ifråga om rätt att åtnjuta aflöningsförmåner under tjänst-
ledighet, hvad som stadgats angående lön gäller jämväl beträffande
ortstillägg;

att aflöning ej må utgå till tjänstinnehafvare för tid, hvarunder
han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning
erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehafvare varder afstängd från tjänstgöring
eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke pröfvas böra
användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas,
såvida ej finnes skäligt låta honom uppbära något däraf;

att hvad som föreskrifvits ifråga om tidpunkten för inträdande af
löneförhöjning första och andra gången skall äga motsvarande tillämp-
ning beträffande tredje löneförhöjningen, där sådan äger rum;

att löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af
löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som be-
rättigar honom till pension, ej må tillträda samma förhöjning;

att tjänsteman, som har sig anförtrodd uppbörd eller kontroll å
uppbörd, är pliktig att begagna sig af semester å tid af året, som af
vederbörande chef bestämmes; äfvensom

att samtliga ordinarie befattningshafvande skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst sex timmar hvarje söckendag; samt

dels föreskrifvit till iakttagande vid utbetalningen af provisoriska aflöningstillägg

dels att å lönen skall afdragas, efter år räknadt, så stort belopp — afrundadt, om sådant erfordras för vinnande af jämn summa, till närmast högre femtio- eller hundratal och, hvad vaktmästare beträffar, till 30 kronor för förste vaktmästare och 25 kronor för andre vaktmästare samt portvakt — som motsvarar den pensionsavgift, hvilken enligt lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehafvares rätt till pension skulle hafva af vederbörande befattningshafvande erlagts såsom bidrag till egen pensionering, om berörda lag varit å honom tillämplig; börande dock därvid iakttagas, att den, som oberoende af den provisoriska löneregleringen är skyldig att erlagga pensionsavgift enligt berörda lag, skall därutöfver vidkännas allenast så stort afdrag, som betingas af lönetillökningen vid den provisoriska löneregleringen, hvarvid afdraget, efter sammanläggning med pensionsavgiften, afrundas på förut angifvet sätt;

dels ock att, om vaktmästare eller portvakt, för hvilken föreslagits provisoriskt aflöningstillägg å 400 kronor, åtnjuter fri bostad med bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, från ortstillägget eller lönen afdragas så stort belopp, att det, tillsammans med hvad som enligt den ordinarie aflöningsstaten för berörda förmån afdrages från aflöningen, uppgår till 250 kronor.

2:o).

Under punkt 14 af sjätte hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t i propositionen angående statsverkets tillstånd och behof föreslagit Riksdagen att till provisorisk lönereglering för ordinarie befattningshafvare i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 14 januari innevarande år tillstyrkta grunder och på däruti förordade villkor, på extra stat för år 1911 bevilja ett förslagsanslag af 10,370 kronor, däraf högst 270 kronor 83 öre må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

Riksdagen får härmed anmäla, att Riksdagen icke bifallit Eders Kungl. Maj:ts förenämnda framställning.

3:o).

I punkt 25 af sjätte hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till provisorisk lönereglering för ordinarie befattningshafvare i medicinalstyrelsen, i enlighet med de i statsrådsprotokollet tillstyrkta grunder och på de däruti förordade villkor, på extra stat för år 1911 bevilja ett förslagsanslag af 18,930 kronor, däraf högst 612 kronor 50 öre må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har icke af Riksdagen bifallits, hvilket Riksdagen härmed skolat för Eders Kungl. Maj:t anmäla.

4:o).

Beträffande provisorisk lönereglering för patent- och registreringsverket har Eders Kungl. Maj:t, som å ämbetsverkets omkostnadsstat upptagit ett förslagsanslag å 17,520 kronor till provisorisk lönereglering för den å patent- och registreringsverkets aflöningsstat uppförda personal, under punkt 6 af sjunde hufvudtiteln föreslagit, bland annat, att detta anslag måtte för nämnda ändamål disponeras i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 14 januari 1910 tillstyrkta grunder och i öfrigt förordade villkor.

Riksdagen har

dels å patent- och registreringsverkets omkostnadsstat uppfört ett förslagsanslag å 17,520 kronor till provisorisk lönereglering för den å verkets aflöningsstat upptagna personal att disponeras i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 14 januari 1910 angifna grunder;

dels godkänt de under punkt 1 här ofvan upptagna villkor för åtnjutande af de nu ifrågavarande provisoriska aflöningsstilläggen; samt

dels till iakttagande vid utbetalningen af de provisoriska aflöningsstilläggen meddelat de under punkt 1 här ofvan intagna föreskrifter.

5:o).

Eders Kungl. Maj:t har under punkt 11 af sjunde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att till provisorisk lönereglering för befattningshafvare i öfverintendentensämbetet, med undantag af kassören och bokhållaren, i enlighet med de af departementschefen tillstyrkta grunder

och på de af honom förordade villkor på extra stat för år 1911 bevilja ett förslagsanslag af 6,550 kronor, däraf högst 145 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

Riksdagen har icke bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

6:o).

Under punkt 13 af sjunde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till provisorisk lönereglering för befattningshafvare i kommerskollegium, i enlighet med de af departementschefen tillstyrkta grunder och på de af honom förordade villkor, på extra stat för år 1911 bevilja ett förslagsanslag af 17,095 kronor, däraf högst 525 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

Då beloppet af det under år 1909 till befattningshafvare inom kommerskollegium utbetalade extra lönetillägg utgjort 10,672 kronor, kommer, under iakttagande af hvad under punkt 1 här ofvan anförts, kostnaden för genomförande af provisorisk lönereglering för nu ifrågasvarande befattningshafvare i kommerskollegium att uppgå till 6,423 kronor.

Under erinran om hvad Riksdagen under punkt 1 anført be-
träffande möjligheterna att inom de närmaste åren kunna genomföra slutlig reglering af departementen, får Riksdagen framhålla, att kommerskollegii organisation utan tvifvel kommer att i hög grad beröras af en sådan omreglering, så att någon definitiv lönereglering ej gärna kan tänkas genomförd för kommerskollegium före statsdepartementens slutliga omreglering.

Den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna provisoriska löneregleringen skulle sålunda komma att för ett flertal år förhjälpa detta ämbetsverks tjänstemän och betjante till en med de reglerade centrala ämbetsverkens befattningshafvare jämförlig inkomst.

Då det aflöningstillägg, som skulle tillkomma befattningshafvarne i kollegium är uppgjordt i enlighet med de af Riksdagen under punkt 1 godkända grunder samt Eders Kungl. Maj:t för detta tilläggs åtnjutande föreslagit samma villkor, som bestämts för de reglerade ämbetsverken, har Riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag till provisorisk lönereglering för den å kommerskollegii ordinarie stat uppförda personalen.

Då Riksdagen icke haft anledning till erinran i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förslag till provisorisk lönereglering för kommerskollegium, har Riksdagen

dels till provisorisk lönereglering för befattningshufvud i kommerskollegium, i enlighet med de här ofvan angifna grunder, på extra stat för år 1911 beviljat ett förslagsanslag af 17,095 kronor, däraf högst 525 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

dels godkänt de under punkt 1 här ofvan upptagna villkor för åtnjutande af de nu ifrågavarande provisoriska aflöningstilläggen; samt

dels till iakttagande vid utbetalningen af de provisoriska aflöningstilläggen meddelat de under punkt 1 här ofvan intagna föreskrifter.

7:o).

I punkt 33 under sjunde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till provisorisk lönereglering för befattningshufvud i statistiska centralbyrån i enlighet med de af departementschefen tillstyrkta grunder och på af honom förordade villkor, på extra stat för år 1911 bevilja ett förslagsanslag af 7,570 kronor, däraf högst 225 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har icke af Riksdagen bifallits.

8:o).

Eders Kungl. Maj:t har i punkt 33 under åttonde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att för beredande i enlighet med af departementschefen i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari innevarande år tillstyrkta grunder af provisoriskt aflöningstillägg att, på de af honom förordade villkor, utgå till vissa befattningshufvud vid nationalmuseum, ett förslagsanslag af 4,395 kronor, däraf högst 25 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

Riksdagen har

dels för beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1910 angifna grunder, af provisoriska aflöningstillägg att utgå till vissa befattningshufvud vid nationalmuseum på extra stat för år 1911 anvisat ett förslagsanslag af 4,395 kronor, däraf högst 25 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

dels godkänt de under punkt 1 här ofvan upptagna villkor för
åtnjutande af de nu ifrågavarande provisoriska aflöningstilläggen; samt
dels till iakttagande vid utbetalningen af de provisoriska aflönings-
tilläggen meddelat de under punkt 1 här ofvan intagna föreskrifter.

Stockholm den 2 juni 1910.

Med undersätlig vördnad.
